

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

8. Declaratur tertio ex modo quo Aug. tradit peccatu[m] ex parentibus
iustis propagari in prole[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

lib. de pecc. orig. c. 37. dicit? Hinc est (ex pudenda concupiscentia carnali) quod infantes etiam qui peccare non possunt, non tamen sine peccati contagione nascuntur, non ex hoc quod licet, sed ex eo quod dedecet. Nam ex hoc quod licet natura nascitur; ex illo quod dedecet vitium. Quid sibi vult aliud quando disputat cum Iuliano: *Lib. 1. c. 8. ont. Iul.* Cur non intelligis bonitati non tribui neptiarum, quod malum nascentes trahant de vitio natura? Quid sibi vult aliud quod adversus eundem alibi dicit? *Lib. 2. c. 8.* Idem Doctor (Hilarius) non dubitat dicere, naturam nostram utique istam,

que de morbo morbum trahit, ad peccandum ferti. Et alibi: *Lib. 1. c. 37.* Malum de malo nascendo trahitur, quod renascendo purgatur. Quid sibi vult aliud quod alio in loco apertissime dicit: De concubitu proles nascitur trahens originale peccatum, vitio propagante vitium, Deo creante naturam. Non indigent, ut mihi videtur, ista loca expositione, sed attentione: tam enim perspicua sunt, & auctoris mentem ita planam faciunt, ut si quid eis explicationis loco addideris, eam potius obscurare, quam illustrare videaris.

CAPVT OCTAVVM.

Declaratur tertio ex modo, quo Augustinus tradit peccatum ex parentibus iustis propagari in prolem.

QUOD si cui tamen ista nondum satis fuerint, ut intelligat, nihil aliud sensisse August. quam id quod ista eius perspicua verba sonant, alijs argumentis ex illo sumptis res ista liquidissime constare potest. Nam in primis, cum Pelagiani identidem illam objectionem ad interminandum originale peccatum iterarent, & velut acutissimum telum in eius defensorem Augustinum intorquerent, quomodo peccatum transit in filios fidelium, quod in parentibus non dubitamus per baptismum esse dimissum? Nunquam Augustinus ad pactum aliquod cum primo homine initum recurrit, sicut nunc Recentiores omni alio praesidio destituti solent facere: multo minus ad illam eorum responsionem, qua dicunt, ad peccati primi reatum contrahendum satis esse, ut aliquis Adæ filius vera generatione nascatur, qualescunque tandem parentes fuerint: sed semper cōtanquam ad firmissimum illius Catholicae veritatis firmamentum fugit, quod quamvis in parentibus expiatum sit baptismi regeneratione peccatum, concupiscentiæ tamen infirmitas post baptismum in eorum membris non extinguitur: per cuius inobedientiam cum filij generentur, necesse est, ut ex ea peccatum contrahant. Quid enim concupiscentia, quæ post baptismum remanet, ad istam difficultatem expediendam facit, si viâ generationis ex Adam profluxisse sufficiat. Nonne pactum eodem prorsus modo vim suam in eos exeret, quos comprehenderit? nonne perinde filius Adæ censeretur, etiamsi nullâ membrorum inobedientia, sed obedienti voluntatis pietate gigneretur? Cum igitur illud, quod supra dixi, sibi proposuisset Augustinus argumentum, ita respondet: *Epist. 105. in fine.* Quasi verò in baptismo concupiscentia carnis infirmitas continuo sanetur, sicut continuo reatus eius aboletur: sed gratiâ renascendi, non conditione nascendi. Unde quisquis per hanc concupiscentiam etiam de renato nascitur, sine dubitatione oberit nato, nisi & ipse simuliter renascatur. Et in libro secundo de peccatorum meritis & remissione

eandem objectionem ita retundit: *Lib. 1. c. 37.* Quia renovati parentes non ex primis novitatis, sed ex reliquiis vetustatis carnaliter gignunt, & filij ex parentum reliqua vetustate toti vetusti &c. Et generalem regulam ad huiusmodi difficultates dissipandas figens: Illud namque præcipue, propter quaestiones que de hac re motæ sunt, vel moveri adhuc possunt, attendere ac meminisse debemus; tantummodo peccatorum omnium plenam per se ipsam remissionem baptismi fieri, homini vero ipsius qualitatem non totam continuo mutari. Cujus effectum paulò inferius exprimens: *Cap. 10.* Quamdiu ergo, inquit, manet lex concupiscentialis in membris, manente ipsa reatu eius solvitur &c. Ex illa autem manente concupiscentia vetustate qui nascitur, renasci indiget, ut sanetur. Ecce commendat nobis, velut rem maxime attendendam, & cuius præcipue meminisse debemus, quod qualitas hominis, hoc est, vetustas carnis, seu lex illa concupiscentiæ non continuo regeneratione sanetur: ut illius consideratione solvi possit argumentum, quo hæresis Pelagiana fidem peccati originalis impetebat. Et quid ad rem ista vetustatis, ista qualitatis, ista legis concupiscentialis in generatione præsentia, si ex Adam generando nasci satis est, dummodo pacto comprehensimus? Nonne etsi Recentiores velut inevitabile telum adversus concupiscentiam intorquere solent, quod quamvis omnis in generando libido divinâ potestate cessaret, non propterea transitio peccati originalis intercederet?

Sed fortassis juvenis Augustinus ista docuit, crescente verò peritia sententiam suam in sententia mutavit. Videamus igitur, quid ætatis accessu, damnatâ jam hæresi Pelagianâ, ad Valerium Comitem scripsit: *Epist. 105. in fine.* Propter hanc ergo (concupiscentiam) sit, ut etiam de iustis & legitimis nuptijs filiorum Dei, non filij Dei, sed filij sacali generentur: quia & ij qui generant, si iam regenerati sunt, non ex hoc generant quod filij Dei sunt, sed ex quo adhuc filij sæculi. Et paulò inferius: *Cap. 10.* Ex hac igitur concupiscentia carnis, quod nascitur, utique mundo non Deo nascitur. Et mox rei illius

217

rei illius difficultatem agnoscit, quod parens A sine peccato generet peccatorem: *Vt enim, inquit, quod amissum est in parente, trahatur in prolem, miris quidem modis sit, sed tamen sit; cuius rei, quamvis mirabilis, visibile tamen exemplum ostendit, in oleis oleastros profertibus, quia in illis remanet aliquid, unde oleastrorum amaritudo nascatur. De qua comparatione inferius dicturi sumus. Nec verò iam senex cum Iuliano eandem difficultate resfricante dimicans, ullum in scriptis suis pacti cum Adamo initi vestigium reliquit, sed constanter semper eandem solutionem adhibendam esse iudicavit: Nec minus est Deus, inquit, qui eum damnat lege iustitia, qui peccati lege sit reus, etiamsi ex illa natus est, qua parentem eius propterea reum facere non potest, quia renatus est. Et nonnihil superius generatim de iustis & iniustis generantibus asserens: Ex hac lege peccati repugnantem legi mentis eandem legem primam naturate nemo non B traxit, quia nisi ex illa mulier nulla concepit: & ideo venerandus Iulianus, ex peccato esse omnem carnem non cunctatus est dicere &c. ergo & ex Deo, quia creat; & ex homine, quia generat; & ex peccato, quia variat. Ecce quam accuratè linguis causis suam effectum asserit, Deo creationem, sub qua ipse plerumque Dei concursum cum causis generantibus comprehendere solet; parentibus generationem; peccato, hoc est, Apostoli phrasi concupiscentia vitiationem. Pacti oblitus est; cum & facillimum esset intellectu, & ad rem præcipuè pertineret (nimirum, quia necdum ex posterorum schola profuerat) nuda propagationis ex Adam, quam sufficere*

volunt, multo magis: nec enim vel ante vel post Augustinum multis sæculis illa doctrina, ne quidem inter Semi-Pelagianos peccatum originale confitentes, lucem viderat.

Quid? quòd Augustinus non tantum in eo causam ponit, cur sanctificati parentes originale peccatum in filios transferant, quòd eos per carnalem concupiscentiam generent, sed etiam subinde satis aperte doceat, si filij ex Adam sola spiritali voluntate gignerentur, nullum ex eis delictum esse tracturos. De illo quippe causa, per quam ex parente in prolem trahi posset: *Proinde isti, inquit, quem forte in Epist. 83. videntur infantem non ex illius unius hominis concupiscentia procreatum, ipsum d. causi illi damnationi non esse obnoxium, nec per Christi gratiam ab illa damnatione esse liberandum. Et in libro secundo de nuptijs & concupiscentia: Proles vero ex (renatorum parentum) quia non per spiritalem, sed per carnalem concupiscentiam seminatur; velut ex illa oliva quidam nostri generis oleaster, sic inaequatam nascendo trahit &c. Clarè indicans, si spiritali tantum voluntate seminaretur, omni reatu nascendo carituram. Et in libro primo, cum dixisset concupiscentiam renatorum habere instar seminis oleæ vim occultam, unde seminetur amarus oleaster, statim indicat à contrario, si hoc occultum tolleretur, non oleastrum, sed oleam esse procreandam: Non erit autem omnino aliquid vel in carnalifemine, vitiosum, cum eadem regeneratione, que nunc sit per sacrum lavacrum; cuncta mala hominis purgante atque sanante, eadem caro, per quam facta est anima carnalis, fiat etiam ipsa spiritalis.*

CAPVT NONVM.

Demonstratur quartò ex causa, cur Christi conceptio sine peccato fuerit.

Sed longè evidentius ex alia Augusti A ni doctrina sequitur, concupiscentiam carnis esse per quam culpa transit, & sine illa transire non posse; quia constanter semper docet, propter illius solius præsentiam Christum Dominum ex commixtione maris & femina noluisse procreari, ne illa inordinatis & inobedientibus suis motibus in concubitu astuans, etiam in Christum Dominum, sicut in ceteros Adæ filios, originis culpam cum natura transfunderet. Nullum est penè opus adversus Pelagianum heresim exaratum, in quo non istam doctrinam consignaverit. Nam libro primo de nuptijs solus ibi (in beata Virgine) nuptialis concubitus non fuit, quia in carne peccati fieri non poterat sine carnis pudenda concupiscentia, qua accidit ex peccato, sine qua concipi voluit, qui futurus erat sine peccato, non in carne peccati, sed in similitudine carnis peccati: ut huic etiam doceret, omnem qua de concubitu nascitur, carnem

esse peccati: quandoquidem sola, qua non indigens est, non fuit caro peccati. Nihil clarius, expressius, inculcatus dici potuit. Et in eodem libro inferius: Ex hac concupiscentia carnis tanquam filia peccati, & quanto illi ad turpia consentitur, etiam peccatum in matre multorum, quacunque nascitur proles, originali est obligata peccato, nisi in illo renascatur, quem sine ista concupiscentia Virgo concepit: propterea quando nasci est in carne dignatus, sine peccato solus est natus. Et in libro secundo ejusdem operis: Qui (diabolus concupiscentiam) in Domino non invenit, quia Dominus homo, non per ipsam ad homines venit. Quod ipsum ibidem docet significasse Ambrosium quando dicit: Qui autem expertus delicti, expertus est etiam huiusmodi conceptionis. Et libro secundo adversus Iulianum: Ex hac lege carnis repugnantem legi mentis nihil Christi corpus attraxit; quia non ex illa Virgo concepit. Et hac lege carnis repugnantem legi mentis eandem legem (id est, Augustini phrasi, peccatum originale) primi.

K